

een natierlech dann och an deem Kontext net d'Regierung invitéieren, fir d'Konsumenten an d'Entreprise besser ze ënnerstëtzen.

Ech mengen, mir hunn hei alles gemaach, wat eis un demokratesche Mëttelen zur Verfügung stoung. Méi ass net dran! Pour le reste ass et en demokratesche Vott, deem mer ënnerleee sinn. Dofir gesinn ech elo net, aus wéi engem Grond mer sollen eis Strategie konsolidéieren. Eis Strategie ass ganz kloer, bei där nächster Kommission och erëm derfir ze œuvreieren, dass, wann ee Rapport heiriwwer gemaach gëtt, d'Konklusionen esou ausfalen, dass dat méi wäit muss goen, dass mer do méi en anstänneg Gesetz respektiv Direktiv hikréien.

An déi Campagne de sensibilisation, déi hei gefrot gëtt, ech weess net, zu wat déi wierklech féiere soll. Ech mengen, d'Direktiv ass gestëmmt, d'Gesetz gëtt haut gestëmmt. Pour le reste huele mir selbstverständlech als Regierung d'Engagement, fir an deem Thema Geoblocking bei der neier Kommission, an deem neie Conseil de compétitivité alt erëm eng Kéier de Sujet opzebréngen an ze probéieren, Leit ze fannen, Alliéierter ze fannen, déi mat eis derfir schaffen, dass dee Geoblocking opgehuewe gëtt.

Dofir gesinn ech net an, firwat déi Motioun hei soll gutt sinn, an ech wollt lech dat awer just matdeelen.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci, Här Wirtschaftsminister. Den Här Gloden wëllt näischt méi soen, dach, hie wëllt nach eppes soen.

► **M. Léon Gloden (CSV).**- Ech wëll just soen, well dat gëtt ëmmer dobause falsch gesot: Mir schwätzen hei vun engem Reglement. Et ass keng Direktiv, Här Minister. E klengen Ënnerscheid.

Ech stelle fest, déi gréng si frustréiert iwwert de Sujet, jiddwereen ass d'accord mam Constat, duerfir gesinn ech net an, firwat een hei net déi Motioun ka stëmmen. Den Drock op der Regierung muss héich bleiwen, fir déi Diskriminatioonen hei ofzeschaffen. Duerfir, ech halen d'Motioun bäi, Här President.

► **Une voix.**- Très bien !

Vote sur la motion 1

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Ech mengen, mir kënnen dann zum Vott ...

(Brouhaha)

... vun der Motioun kommen. Ech ginn dervun aus, datt de Vote électronique gefrot ass. D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann de Vote par procuration.

De Vott ass heimat ofgeschloss. An d'Motioun ass mat 27 Jo-Stëmmen an 31 Nee-Stëmmen, bei 2 Abstentionen, net ugehall.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Martine Hansen), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel (par M. Mars Di Bartolomeo), Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy (par Mme Josée Lorsché), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum et David Wagner.

6. 7268 - Projet de loi portant modification

1° du Code du travail ;

2° de la loi modifiée du 31 juillet 2006 portant introduction d'un Code du travail ;

3° de la loi modifiée du 19 décembre 2008 portant réforme de la formation professionnelle (suite)

Mir kommen elo zu deene verschiddenen Ofstëmmungen zum Projet de loi 7268 iwwert

d'Formation professionnelle. Et sinn dat de Vott iwwert d'Amendement, de Vott iwwert de Projet de loi an de Vott iwwert d'Motioun.

Amendements et motion 1

Mir schwätze fir d'Éischt dann iwwert d'Amendement. Wëllt de Minister dozou nach eppes soen?

► **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- Jo, Här President, de Fait, datt mer haut ofstëmmen, huet eis nach eng Kéier d'Geleeënheet ginn, déi Amendement am Detail ze kucken. Et ware jo dräi Amendement, och wa se dann nëmmen a Form vun zwee Amendement era-bruecht gi si vun der CSV, mä dräi Punkten hu se betrafft.

Dat eent war eng Terminologie, déi gewieselt huet, wou emol eng Kéier op der Plaz, wou „convention“ soll stoen, d'Wuert „contrat“ soll stoen. Dat ass eigentlech als Synonym ze gesinn. Allerdéngs, am Sënn vun der Formation professionnelle ass hei an der Terminologie scho kloer, ob et e Contrat d'apprentissage ass oder eng Convention de stage, soudatt ech géif mengen, datt een effektiv dat misst eng Kéier kloerstellen.

Deen anere Punkt war, fir en Artikel ze wieselen, wou nach op 25 Congésdeeg verwise ginn ass am Fall vun engem Stagiaire. Dat heescht, dat ass e jonke Mënsch, dee seng Formation an der Formation professionnelle à plein temps eigentlech an der Schoul mécht, awer zu gewëssene Momenter, dat kënne Schoulwoche sinn, dat kënnen och Vakanzewoche sinn, an engem Stage ass.

Am Gesetz vu virdrun hate mer schonn déi Notion do vu Congé an och de Verweis op déi 25 Deeg, se huet do awer gradesou weineg Sënn gemaach, wéi se eigentlech haut Sënn mécht, well dat doten net déi sinn, déi am duale System sinn, well do leeft et schonn automatesch iwwer e Contrat d'apprentissage, deem awer gläichgestallt ass, wat de Congé ubelaangt, mam Contrat de travail, also elo 26 Deeg huet.

Hei sinn et der, déi nach Vollzäit an der Schoul sinn. Elo kann et sinn, datt emol zum Beispill an enger Ouschtervakanz e Stage ass. Mä fir de Rescht ass et awer esou, datt an der grousser Vakanz oder an anere Vakanze Schoulvakanz ass, soudatt, ob mer elo hei 25 Deeg oder 26 Deeg schreiwen, dat irrelevant ass. Am Prinzip bräicht et guer net am Text ze stoen.

Dann dee Punkt, deem effektiv méi seriö ze huelen ass, datt ass dee vun der VAE. Deen huet awer näischt mat dësem Gesetzesprojet ze dinn, dee mer haut hei ofstëmmen. An zwar ass déi Situatioun esou: Duerch eng Ännerung vun der Terminologie a vun der Definition ass d'Formation professionnelle en eegestännegen Ordre d'enseignement, oder ass et en Deel vum Enseignement secondaire, wéi et virdu war technique, an elo général?

Et ass näämlech 2017, wou déi Erreur sech do ageschlaach huet. Do ass et esou gewiescht, datt effektiv elo momentan, laut Gesetzestext, eng VAE net méiglech wär, wann een den Diplom vun der Formation professionnelle géif ustriewen, wat kee Sënn mécht, do muss ech der Madamm Hansen absolutt recht ginn. An ech denken, datt mer dat och esou schnell wéi méiglech sollte korrigéieren.

Elo ass et awer esou, datt, wa mer elo déi Amendementer hei stëmmen, da muss mer wëssen, datt dee ganze Gesetzestext nach eng Kéier zrëck bei de Conseil d'État geet, de Conseil d'État en Avis complémentaire mécht, mir eng Chamberskommission mussen organiséieren, deem Avis nach eng Kéier aviséieren, nach eng Kéier kucken, eisen definitiven Text ze änneren, e Rapport, en neie Rapport unhuelen an dann an de Plenum kommen.

Mir wëssen awer och, datt am Beräich vun der Formation professionnelle d'Schoul jo net eréischt de 15. September ugeet, mä schonn de 15. Juli, well do déi éischt Kontrakter gemaach gi vun den Apprentië fir dat nächst Joer. A well mer awer drop drécken, an och op Wonsch vun de Chambres professionnelles gären hätten, datt deem Text hei a Kraaft trëtt fir dat nächst Schouljoer, géif ech derbäi bleiwen, wéi ech och scho gëschter gesot hunn, datt mer déi Amendementer do ofleenen.

Ech proposéieren awer, datt d'Regierung esou schnell wéi méiglech e Gesetzesprojet op de Wee bréngt, fir op d'mannst déi Fro vun der VAE ze korrigéieren, well dat effektiv eng Erreur ass, déi sech zanter zwee Joer an eisem Gesetz ageschlaach huet, an déi mer esou schnell wéi méiglech sollten eraushuelen.

Vläicht, Här President, well ech elo am Elan sinn, nach e Wuert zur Motioun.

Dat hu mer gëschter jo och schonn undisquitéiert a mer waren do bis an den Detail gaangen, ob dann elo eng Box fir deem, dee

säin Apprentissage am Bësch mécht, mat ënnert d'Gratuitéit fält oder net. Ech hu mech nach eng Kéier renseignéiert, datt gewësse Materialien, net Bicher, net Kopien, mä aner Materialien, och am klassesche Lycée oder am generale Lycée, net ënnert d'Gratuitéit falen.

Ech géif einfach proposéieren, well mer eis do eens sinn an der Saach, datt den Apprenti an der Formation professionnelle soll gläichgestallt gi mam Schüler am Général oder am Classique, datt mer dat doten eng Kéier am Detail an der Kommission solle kucken, eier mer hei driwwer ofstëmmen. An duerno kann d'CSV nach ëmmer déi Motioun erëmbrengen, wa mer eis do an där Saach net géifen eens ginn. Mä do sinn eng ganz Rei vun Detailer, déi een awer vläicht sollt considéieren.

Merci, Här President.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci dem Educationminister. D'Madamm Hansen huet d'Wuert gefrot.

► **Mme Martine Hansen (CSV).**- Merci, Här President. Ech fänken da mat der Motioun un, a mir halen déi Motioun fest, fir se awer hei ofstëmmen ze loossen, well wa mer eis jo eens sinn, dann, denken ech, kënne mer se och stëmmen.

Dann zu deenen anere Punkten. Zum Amendement 1. Ben, op déi Feeler vu Convention a Contrat war ech gëschter jo och guer net agaangen, well ech denken, dat sinn definitiv Oubliën. Mä 26 oder 25, dat ass awer a mengen Aen net richtig, well d'Gesetz léisst et zou, et steet am Gesetz, d'Stagé kéinte ganz oder deelweis an de Vakanze sinn. Dat léisst also zou, datt do ganz vill Stagé kéinte sinn. An dofir denken ech, datt awer hei muss ee Minimum u Congésdeeg och fir de Stagiaire festgehale ginn. Also, déi 26 Deeg, dat schéngt mer net irrelevant ze sinn.

An allgemeng fannen ech d'Prozedur u sech komesch. Ech fannen et net an der Rei, datt mer hei als Chamber elo ee Gesetz stëmmen, wou mer pertinent wëssen, datt Feeler dra sinn an datt nach mussen Upassunge gemaach ginn. Dat fannen ech net deem normale Wee. Do hätt déi Aarbecht misse virdrun anstänneg gemaach ginn - dat hat ech jo och gëschter gesot -, da wäre keng Feeler dran.

Merci.

► **Une voix.**- Très bien !

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci, Madamm Hansen.

Vote sur l'amendement 1

Ech mengen, mir kéimen dann zum Vott vum Amendement 1. D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann de Vote par procuration.

De Vott ass ofgeschloss. Den Amendement 1 ass bei 29 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Octavie Modert), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel (par M. Alex Bodry), Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy (par Mme Stéphanie Empain), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

Den Artikel L. 111-10 bleift ënnert där Form bäibehalen, wéi d'Kommission e virgeschloen huet.

Vote sur l'amendement 2

Mir kéimen dann direkt zur Ofstëmmung vum Amendement Nummer 2. De Vott fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann de Vote par procuration.

De Vott ass ofgeschloss. Den Amendement Nummer 2 ass bei 29 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen,

Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Laurent Mosar), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel (par M. Mars Di Bartolomeo), Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy (par Mme Josée Lorsché), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

Den Artikel 45 bleift dann och ënnert där Form bäibehalen, wéi d'Kommission e virgeschloen huet.

Mir kéimen dann zur Ofstëmmung vum Gesetz, dem Projet de loi 7268. Den Text steet am Document parlementaire 7268¹¹.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7268 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi 7268 ass mat 33 Jo-Stëmmen a 27 Nee-Stëmmen ugehall, pardon, 27 Abstentionen.

(Brouhaha)

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel (par M. Alex Bodry), Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy (par Mme Josée Lorsché), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Se sont abstenus : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Laurent Mosar), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Vote sur la motion 1

Mir kéimen dann elo zur Ofstëmmung iwwert d'Motioun Nummer 1 vun der Madamm Martine Hansen.

De Vott fänkt un. Duerno de Vote par procuration.

D'Motioun ass bei 29 Jo-Stëmmen an 31 Nee-Stëmmen ofgeleent. Merci.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Octavie Modert), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel (par M. Alex Bodry), Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy (par Mme Josée Lorsché), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

7. Dépôt d'une motion par M. Gast Gibéryen

Da géif ech dem Här Gibéryen d'Wuert gi fir den Depot vun enger Motioun.

► **M. Gast Gibéryen (ADR).**- Merci, Här President. Ech wëll eng Motioun deponéieren. D'Regierung huet en Avant-projet de loi ausgeschafft, fir eng Naturreserv vum Gréngewald ze maachen, an déi ass elo un déi verschidde Gemenge verschéckt ginn, déi en Affichage gemaach hunn, fir datt d'Leit sech dozou kënnen äusseren. An elo ass eng ganz Rei vu Leit, déi opbruecht sinn, well an dësem Projet och drasteet, oder d'Méiglechkeet geschäfe gëtt, fir datt de Stafelter als Strooss fir d'Autos soll zougemaach ginn.

Fir datt elo net onnéideg Biergerinitiativen entstinn an an deene verschiddene Gemengeréit grouss Diskussiounen iwwert déi dote Problematik entstinn, hunn ech geduecht, eng Motioun hei ze maachen, wou d'Chamber géif d'Regierung opfuerderen, hiren Avant-projet de loi, ier se e Projet de loi deponéiert, dohinner ze amendéieren, datt de Stafelter géif fir den Autosverkéier opbleiwen. An domadder wieren dann all déi Sträitdiskussiounen, déi elo do am Osten entstinn, um Enn. Et ass also eng Motioun, déi als Zil huet, fir datt de Stafelter fir de Verkéier bestoe bleift.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Très bien !

Motion

D'Chamber vun den Deputéierten,

an der Suerg ëm Liewensqualitéit an Ëmwelt,

- ënnerstëtzt d'Projeten, fir de Gréngewald als zesummenhängende Bësch ze schützen;

- hëlt zur Kenntnes, datt am Avant-projet zur Naturreserv Gréngewald eng Rëtsch Dispositiounen sech op den „Chemin repris CR119“ tëscht dem Stafelter an der Nationalstrooss 11 bezéien;

- schléisst aus dësen Dispositiounen, datt dës Deelstreck vum CR119 net méi soll als Stroosseverbindung ënnerhalen a méiglecherweis fir de Verkéier gespaart ginn;

- kennt anerersäits d'Wichtigkeet vun där Verbindung besonnesch fir d'Leit aus der Fiels an aus der Lénster Géigend an d'Wichtigkeet vun där Streck fir e gudde Verkéiersfloss besonnesch a Spëtzesonnen un;

- stellt fest, datt déi Streck och bei Noutasätz a bei néidegen Deviationen vun der N11 verkéiers-technesch onbestreitbar wichtig ass;

- stellt fest, datt fir den Tram-Projet schon een Deel vum Gréngewald huet misse geaffert ginn an datt am Avant-projet weider Ausname virgesi si fir den Tram respektiv d'Grande Voirie;

- ass iwwerzeegt, datt d'Späre vun dëser Streck gravéierend an ëmweltschiedlech Konsequenzen op de Verkéier huet, well d'Stauen dann op anere Stroossen nach méi grouss ginn;

fuerdert d'Regierung op,

besonnesch am Interessi vun de Leit aus dem Oste vum Land,

- den Avant-projet zur Naturreserv Gréngewald elo schon esou ze änneren, datt den CR119 als Stroosseverbindung dem Stafelter an der lechternacher Streck (N11) erhalte bleift;

- all Dispositiounen, och beim Plange vu Stroossebau- an Infrastrukturaarbechten, ze huelen, fir datt d'Deelstéck vum CR119 tëscht dem Stafelter an der N11 och an Zukunft als sécher Verkéiersverbindung notzbar bleift.

(s.) Gast Gibéryen.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci, Här Gibéryen.

Mir kéimen dann zu eisem nächste Punkt ...

► **M. Gast Gibéryen (ADR).**- Här President, entschëllegt, ech wier frou, wa mer dat nach kéinten dës Woch ofstëmmen.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Mir wäerten eist Beschto maachen.

8. 7353 - Projet de loi sur la protection des savoir-faire et des informations commerciales non divulgués (secrets d'affaires) contre l'obtention, l'utilisation et la divulgation illicites

Mir kéimen dann zu eisem nächste Punkt, dem Projet de loi 7353 iwwert de Schutz vum Know-how a vun de Geschäftsgeheimnisser. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Mosar, den Här Arendt, den Här Charles Margue, den Här Reding, den Här Baum an den Här Sven Clement. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Franz Fayot. Här Fayot, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Économie, de la Protection des consommateurs et de l'Espace

► **M. Franz Fayot (LSAP), rapporteur.**- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, haut schéngt et mer e bëssen den Dag vun de Geheimnisser ze sinn an der Chamber. De Moien hu mer des Längeren iwwer reell oder supposéiert geheim Casieren oder Fichiere geschwat, ...

► **Une voix.**- Très bien !

► **M. Franz Fayot (LSAP), rapporteur.**- ... an de Mëtze schwätze mer dann och iwwer Geschäftsgeheimnisser, déi awer, contrairement zu deenen éischten, näischt Illegales u sech hunn.

► **M. Roy Reding (ADR).**- Très bien !

► **Plusieurs voix.**- Très bien !

► **M. Franz Fayot (LSAP), rapporteur.**- Wat ass e Geschäftsgeheimnis, e Secret d'affaires? Et ass zum Beispill ee Rezept, wéi zum Beispill dat héich geheimt Rezept vu Coca Cola, oder, méi no bei eis, dat vum Léa Linster senge faméise Madeleinen. Dat si Rezepten, déi kengem Brevet ënnerleien. Dat kënnen och Procédés de production sinn, déi geheim sinn. An et gëtt do verschidde Grënn, firwat déi Procédées an déi Rezepten kengem Brevet oder kengem Dessin ënnerleien, zum Beispill, well den Detenteur se net wëllt duerch e Patent schützen, wat jo bekanntlecherweis no 20 Joer an d'Effentlechkeet fällt.

Mir haten heizou spannend Diskussiounen an der Kommissioun iwwert de Champ d'application vun dësem Gesetz, souwuel territorial - et ass kloer, dass dësen Text wäert all d'Secret-d'affaire schützen, déi zu Lëtzebuerg gebraucht a benotzt ginn -, mä awer och iwwert de Champ d'application matérielle, wéi gesot, zum Beispill iwwer Rezepten, mä awer och iwwert déi spannend Fro, ob zum Beispill eng Clé d'encryption an enger Applikatioun kann e Secret d'affaires sinn oder aner äänlech Prozeduren.

Mat dësem Projet de loi transposéiere mer d'europäesch Direktiv 2016/943 vum 8. Juni 2016 an eist nationaalt Recht. Déi Direktiv ass geholl ginn opgrond vum Echec vu viregten Efforte vun der Kommissioun, fir eppes géint d'Industriespionnage ze maachen. Do ass ni eng harmoniséiert Approche fonnt gi bis ebe justement zu dëser Direktiv.

Et ass och héich Zäit, dass mer dës Direktiv ëmsetzen, well mir si schonn zolidd a Verzug, a wa mer elo dësen Text net unhuelen, kréie mer méiglecherweis eng Prozedur vun der Kommissioun op d'Box.

E puer Wierder zu den Travaux parlementaires. Mir hunn am Mäerz op dësem Text geschafft. Mir hunn d'Avis vum Statsrot analyséiert, dee sech haaptsächlech un d'Avis vun den Tribunalen ugeleent huet. Et handelt sech hei ëm e ganz prozedurale Projet, wou mer am Fong eng Prozedur aféieren, souwuel um Referé wéi um Fong, fir ebe géint Verstéiss géint Geschäftsgeheimnisser virzegoen.

Et sinn dunnt, no eiser Lettre d'amendement, och nach Avisen erakomm, vum Barreau de 24. Abrëll, vum Statsrot en Avis complémentaire, wou awer net méi vill drastoung, de 7. Mee, an nach en Avis complémentaire vun der Chambre de Commerce.

Lëtzebuerg huet sech an dëser Matière fir en autonome Gesetzestext decidéiert, well et bis elo keng speziell Legislatioun en faveur vun der Protektioun vun de Geschäftsgeheimnisser ginn ass. Déi Geheimnisser si bis elo duerch véier verschidde Piliere vun eisem Recht protegéiert ginn.

Et war engersäits d'Strofrecht, do war en Artikel 309 am Code pénal, deen de Secret d'affaires geschützt huet. Mä awer och d'Zivilrecht, et konnt een op de Grondlage vun der Responsabilité civile kloen, wann een e Secret d'affaires hat, dee violéiert gouf. Awer och

d'Konkurrenzrecht, hei ware mer an der Matière vun der Concurrence déloyale, wou also och konnte verschidde Mesurë geholl ginn opgrond vun där Matière. A schlussendlech waren heiansdo d'Prinzipie vum Vertragsrecht applikabel, wann d'Violatioun vum Secret d'affaires am Kader vun engem Vertragsverhältnis virgefall ass en vertu vun der Verflichtung, Kontrakter de bonne foi ze exekutéieren.

Den Haaptobjekt vun dësem Text, vun dëser Direktiv, ass et, Regeln ze definéieren, fir de Secret d'affaires virun illegalem Erwerb, Benotzung oder Divulgatioun ze schützen. De Considerant 10 vun der Direktiv beschreift kloer dat iwwergeuerdnet Zil vun der Direktiv, nämlech op EU-Niveau Regeln anzeféieren, déi eng gewëssen Harmoniséierung vun der nationaler Legislatioun erlaben, fir esou eng Kohärenz an der EU ze kréien, wat d'zivilrechtlech Mesuren ubelaangt.

Hei sinn zwou Betruechtungen, déi matspillen. Éischstens ass et d'Consideratioun, dass nëmme mat enger harmoniséierter Rechtslag de Secret d'affaires och beschtméiglech geschützt ka ginn. An zweetens de Constat, dass e fragmentéierte Marché unique muss verhënnert ginn, well grenziwwerschreidend wirtschaftlech Aktivitéiten nëmme dann hiert Potenzial entwéckelen, wann de Marché unique och funktionéiert.

De Secret d'affaires huet eng zentral Roll an enger diversifizierter Wirtschaftswelt, wou den technologeschen an handwierkleche Savoir-faire ëmmer méi wichteg gëtt, fir sech als Producteur ze demarkéieren. Eng effikass Protektioun vun deem Secret d'affaires ass wichteg virun allem fir kleng a mëttelstännesch Entreprises, déi jo d'Réckgrat vun eise Wirtschafte bilden, well et hinne bei gréisseren Investissementer a Recherche an Innovatioun eng gewësse Planungssécherheet erméiglecht.

Den Droit de la propriété intellectuelle eleng geet hei nämlech net duer. Nach eng Kéier: Also kann et haaptsächlech fir kleng a mëttel Entrepreneuren ëmständlech sinn, e Brevet enregistrieren ze loosse. Dat si schwéier a kostspielig Prozeduren. An et kann awer och fir e Createur wichteg sinn, fir justement eng gewësse Confidentialitéit hei ze halen iwwer seng Innovatioun an dofir näischt enregistrieren ze loosse, well et ass gewosst, dass, wann een e Brevet oder en Dessin enregistreiert, dann d'Method an de Savoir-faire sech an der Effentlechkeet befënnt.

Op där anerer Säit ass et esou, dass net all Savoir-faire och d'Kritären, fir als Propriété intellectuelle uerkannt ze ginn, erfëllt.

Wat sinn elo d'Kritären, fir als Secret d'affaires kënnen geschützt ze ginn, ënnert dësem Text? Dat sinn der dräi. Éischstens muss e geheim sinn, geheim haaptsächlech par rapport zu deenen anere Konkurrenten am Secteur. Zweetens muss en eng kommerziell Valeur hunn, déi sech justement dorausser ergëtt, dass e geheim ass. An drëttens muss de rechtméissege Besëtzer vum Secret entsprechend Mesurë geholl hunn, fir dass dee Secret och geheim bleift, dat heescht, fir säi Secret ze schützen.

De Projet de loi gesäit zwee Fäll vir, zwou Hypotheseen, wou eng Persoun sech onrechtméisseg Zougang zu engem Secret d'affaires beschäfe kann. Éischstens ass dat en net autoriséierten Accès op all Dokument, Objet, Material oder Fichier respektiv eng net autoriséiert Kopie vun de genannten Elementer. An deen zweete Cas de figure sinn all aner Verhalen, déi de Geflogenheete vun Eierlechkeet am kommerzielle Beräich widdersprieche, also eng Aart Concurrence déloyale.

De Gebrauch oder d'Divulgatioun vun engem Secret d'affaires ass illicite, illegal ënner folgende Konditiounen: Éischstens, wa sech eng aner Persoun wéi de rechtméissege Besëtzer de Secret d'affaires onrechtméisseg beschäaft huet. Zweetens, wann eng Persoun e Confidentialitéitskontrakt oder eng aner Obligatioun, fir de Secret net präiszeginn, gebrach huet. An drëttens, all aner Aktioun, mat där ee mat enger kontraktueller Obligatioun oder all anerer Obligatioun zur Limitéierung vum Gebrauch vum Secret gebrach huet.

Den Accès zu engem Secret, engem Secret säi Gebrauch oder seng Divulgatioun sinn och dann illicite, wann eng Persoun dee Moment wousst oder an der jeeweileger Situatioun hätt wësse misse, dass de Secret d'affaires direkt oder indirekt iwwer onrechtméisseg Weeër beschäaft, genotzt oder divulgiert ginn ass.

Da gesäit de Projet de loi verschidde provisoersch Mesuren am Referé, mä awer och d'Méiglechkeet, eng Decisioun um Fong ze kréien, vir. Déi provisoersch Mesuren, dat ass e klassesche Referé, dat heescht, do kann de rechtméissege Besëtzer vum Secret d'affaires de President vum Tribunal d'arrondissement saiséieren, deen dann am Referé siegéiert, fir eng Ordonnance ze froen. An deem Fall kann

dat illegaalt Benotzen, den Usage vum Secret d'affaires, provisoersch ënnerbonne ginn. Awer och d'Produktioun, d'Offréieren, de Verkauf, d'Stockéieren, den Import oder Export vun Objeten, déi aus där Produktioun, déi op dee Secret baséiert, erauskommen, kënnen verbuede ginn. Déi betreffen Objete kënnen dann natierlech och saiséiert ginn, fir eng weider Zirkulatioun ze verhënnern.

Wa sech dann de Verdacht bestätegt, dass hei effektiv eng Violatioun vum Secret virläit, da kann och eng Decisioun um Fong kommen, wou dann déi genannte provisoersch Mesuren och dann definitiv ugewannt ginn. Derbäi kënnt, dass da verschidde korrektiv Mesuren applizéiert kënnen ginn, wéi: d'Zréckruuffe vun den Objeten, d'Objeten oder d'Produktioun vum Marché huelen, d'Infraktioun um Objet behiwen oder eben och d'Zerstéiere vun deeneselwechten. Den Tribunal kann och, op Nofro vum rechtméissege Besëtzer vum Secret, déi Objeten zréckfroen oder kucken, dass se un eng karitativ Organisatioun als Don zoukomme gelooss ginn.

D'Victime vun der Violatioun vum Secret d'affaires huet och d'Recht op eng ugemooenen Entschiedegung. Den Tribunal dréit beim Festleeë vum Montant vun der Entschiedegung de wirtschaftleche Konsequenzen, déi sech aus der Violatioun vum Secret d'affaires erginn hunn, Rechnung. De Manque à gagner fir d'Victime, déi onrechtméisseg Profitte, déi den Auteur vun der Violatioun sech selwer verschafft huet, mä och de Préjudice morale, deen hei kann entstane sinn, alles dat sinn zimlech klassesch Prinzipie vun der Responsabilité civile.

E ganz wichtige Punkt zum Schluss vun dëser Interventioun. Den Artikel 1 vum Projet de loi, deen de Champ d'application definéiert, gesäit eng Rei Ausname vir zum Schutz vum Secret d'affaires. Esou ass zum Beispill, a ganz wichtig, eng Ausnam fir d'Journaliste virgesinn. Den Exercice vum Droit à la liberté d'expression et d'information, deen an der Europäescher Mënscherechtscharta ageschriwwen ass, ass hei ausgeholl, wat wichteg ass, fir dass d'Journalisten, haaptsächlech investigativ Journalisten, weider kënnen schaffen a sech eben och fräi hei renseignéieren an och iwwert déi Theme schaffen.

En anere wichtige Punkt, eng aner wichtig Exceptionioun am Text betrëfft déi e bësse sensibel Matière vun de Whistleblower. Dir wësst, dass de 16. Abrëll dëst Joer dat Europäescht Parlament en Text ugeholl huet, eng Direktiv fir de Schutz vun de Whistleblower, wou de Whistleblower d'Méiglechkeet ginn ass, fir verschidden intern Informatiounen, an dozou gehéieren ënner Emstänn och d'Secrets d'affaires, bei effentlechen Instanzen ze denoncéieren, mä awer och kënnen direkt un d'Effentlechkeet ze goen, wann déi concernéiert Persoun dann intern keng zefriddestellend Antwort kritt bei där Instanz, déi dann agericht gëtt an deem jeeweilege Land, oder den effentlechen Interessi oder hie selwer direkt menacéiert ass.

Dësen Text, dëst Gesetz, dréit also dëser neier Direktiv Rechnung, déi och elo deemnächst eng Kéier bei eis an d'Parlament kënnt, a gesäit also do eng wichtig Exceptionioun vir am Interêt vun de Whistleblower.

Et sinn nach e puer aner Exceptioniounen, déi an deem Artikel 1 virgesi sinn, haaptsächlech wat d'Liberté d'établissement an d'fräi Zirkulatioun vun de Salariéen ugeet, mä awer och d'Néidegkeet, fir kënnen Informatiounen tëschent Autoritéite weiderzeginn am Interêt public.

Här President, dat hei ass e fundamental wichtigen Text. Hei ass en Equilibre fonnt ginn tëschent dem Schutz vun de legitimen Interète vun den Einzelnen engersäits an deene vun der Allgemengheet anerersäits. An dësem Equilibre ass also, wéi gesot, an dësem Projet de loi hei respektéiert.

Dat gesot, sinn ech um Enn vu menger Interventioun ukomm. Ech soen all de Kolleegen aus der Ekonomieskommissioun an natierlech och de Beamte vun dem Ministère de l'Économie Merci fir déi gutt Zesummenaarbecht an ech ginn och den Accord vun der LSAP-Fraktioun zu dësem Projet de loi.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Fayot. Als éischte Riedner ass den honorabelen Här Laurent Mosar agedroen.

Discussion générale

► **M. Laurent Mosar (CSV).**- Jo. Ech géif och direkt mat engem Merci ufänken un eisen exzellente Rapporteur, deen an enger technesch schwieriger Matière en exzellente schréftlechen an och mëndleche Rapport hei ofgelievert huet an deen och op d'Wichtigkeet vun deem Projet higewisen huet, wat effektiv ganz vill kleng a mëttelstännesch Betriber betrëfft, déi och extrem vill um Niveau vun der Recherche vun neie Brevete maachen. An ech fannen, genauso wéi de Rapporteur dat och beschriwwen huet, datt dësen Text do e